

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Danou Černou ve věci

žalobkyně **X**, nar. X
státní příslušnost: X
bytem X

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 11. 2024, č. j. OAM-981/ZA-ZA10-P09-R2-2018

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

Základ sporu

1. Žalobou podanou u Městského soudu v Praze se žalobkyně domáhá přezkoumání a zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 11. 2024, č. j. OAM-981/ZA-ZA10-P09-R2-2018 (dále též „napadené rozhodnutí“), kterým žalovaný neudělil žalobkyni mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

II.

Shrnutí žalobní argumentace

2. Žalobkyně v podané žalobě uvádí, že žalovaný řádně nezjistil skutkový stav, především nezohlednil aktuální situaci ve Venezuele, ve které panuje politická a ekonomická krize, a proto i nebezpečí v případě návratu žalobkyně. Nezabýval se současnými změnami souvisejícími s prezidentskými volbami, kvůli kterým došlo k protestům, které si vyžádaly ztráty na životech. Od prvního řízení ve věci se situace v zemi ještě zhoršila. Žalobkyně není

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

členkou žádné politické strany ani uskupení, nesouhlasí však s výsledky voleb a se zvoleným prezidentem. Jejímu otci je nyní kvůli tomu vyhrožováno ze strany venezuelské vlády. Ačkoli žalovaný tvrdí, že na žalobkyni nemají problémy jejího otce vliv, jedná se o důkaz represe ze strany státu a při návratu by jí mohlo být také vyhrožováno. Existence odůvodněného strachu nemusí být nezbytně založena výlučně na vlastní zkušenosti.

3. Ve Venezuele pokračuje humanitární krize spočívající především v nedostatku jídla a léků, nedostatečné zdravotní péči a výpadcích dodávek vody a energií. Žalobkyně se aktuálně s ničím neléčí, stav zdravotní péče je však závažným systematickým nedostatkem Venezuely, který může do budoucna způsobovat problémy i občanům, kteří pomoc aktuálně nepotřebují.
4. Žalobkyně má také obavy z bezpečnostní situace ve vlasti. Byla několikrát okradena během cest na nákupy již v době, kdy v zemi nebyla vlna protestů proti nové vládě, proto by nyní její šance na pomoc byla ještě menší. Žalobkyně nepovažuje za možné obrátit se na policii, protože často porušuje lidská práva. Venezuela využívá policejní sbor k tomu, aby si udržela kontrolu nad populací, a proto od něj nelze čekat žádnou pomoc.
5. Dále žalobkyně vyjádřila obavu, že by po návratu mohla být uvězněna, mohla by mít problémy s tamní vládou, či by mohlo být ublíženo jejím rodičům. Žalovaný na tento argument pouze reagoval tím, že se jedná o tvrzení, kterému nelze dát žádnou důkazní hodnotu. Navíc odkazuje na program návratů z podkladu pocházejícího z roku 2018, který nyní není relevantní. Žalobkyně však upozorňuje, že pokud nelze tvrzení žadatele o mezinárodní ochranu doložit, ale ani vyvrátit listinnými či jinými důkazy, správní orgán je povinen z takového tvrzení vycházet.
6. V napadeném rozhodnutí chybí jasné a srozumitelné odůvodnění, proč nebyl udělen humanitární azyl. Žalovaný sice uvedl, že se zabýval rodinnou, sociální a ekonomickou situací, kromě obecných formulací, majících základ v nesprávném výkladu zpráv o zemi původu, však nezmiňoval žádné detaily. Tento druh odůvodnění se dlouhodobě nachází ve všech negativních rozhodnutích žalovaného.
7. Žalobkyně rovněž nesouhlasí s argumentací žalovaného, že se pouze snaží zlegalizovat si pobyt na území České republiky. Žádosti o mezinárodní ochranu mají kromě ochranné funkce i funkci umožnit cizinci legální pobyt.
8. Žalobkyně považuje zprávy o zemi původu za neaktuální. Zpráva Vysokého komisaře OSN ze dne 17. 11. 2023 popisuje situaci v zemi do roku 2023 a Informace Norského centra informací o zemi původu (LANDINFO) ze dne 30. 5. 2023 obsahuje informace z května 2022. Ve Venezuele však dochází k zásadním společenským změnám, které je nutné reflektovat. Žalovaný rovněž v určitých částech vycházel ze své vlastní zprávy, a to z Informace OAMP, Venezuela, Bezpečnostní a politická situace v zemi, které však nevypovídají o faktickém stavu v zemi.
9. Žalobkyně se domnívá, že má nárok na udělení azylu podle § 12 zákona o azylu. Žalovaný také porušil § 3, § 50 odst. 3 a 4, § 52 a § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“), a § 14 a § 14a zákona o azylu.

III.

Vyjádření žalovaného k žalobě

10. Žalovaný ve svém vyjádření popřel oprávněnost žalobních námitek, odkázal na obsah správního spisu a napadené rozhodnutí nepovažuje za vadné, nesprávné či nezákonné. Zjistil

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

skutečný stav věci, posoudil případ ve všech souvislostech a zabýval se všemi skutečnostmi, které žalobkyně uvedla v průběhu správního řízení.

11. Žalovaný posuzoval, zda žalobkyně naplnila podmínky pro udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu. Je dospělá, samostatná a plně svéprávná. Zodpovídá pouze za sebe, ve vlasti žila s rodiči, kteří také pracují, a společně se sociální pomocí a podporou od bratra žijícího v České republice byla celá rodina schopna zajistit si dostatečné prostředky na živobytí. Její zdravotní stav je dobrý. Zakoupila si letenky do Evropy díky penězům od bratra, které by jinak vynaložila na základní životní potřeby. Žalobkyně i její rodina se mají v případě zásadních finančních obtíží na koho obrátit. Žalovaný uvedl, že si je vědom, že ve Venezuele i nadále probíhá humanitární krize, poukázal však na to, že žalobkyně a její rodina se nenacházela v nijak kritické situaci a není důvod se domnívat, že by se na tom mělo něco změnit v případě jejího návratu. Z aktuálních informací o zemi původu jednoznačně vyplývá, že v zemi dochází k ekonomickému růstu a zlepšení situace. Ze Zprávy Vysokého komisaře OSN pro lidská práva vychází, že byly zaznamenány pozitivní známky ekonomického oživení a venezuelská vláda pokračuje v programech pro zlepšení životních podmínek Venezuelanů, například místní výbory pro zásobování potravinami a produkci potravin podporovaly dostupnost základních potravin pro více než 6 milionů lidí. Pro Venezuelany je však nadále obtížné získat potraviny potřebné pro vyváženou stravu. Podle Informace Mixed Migration Centre má zlepšení hospodářské situace vliv na rozhodnutí k návratu. 45 % všech respondentů zmínilo, že motivací k jejich návratu do Venezuely je zlepšení ekonomických příležitostí v této zemi. Z Informace norského Centra informací o zemích původu (LANDINFO) vyplývá, že se situace v zemi mírně zlepšila, ekonomika vzrostla cca o 5 %, země se odrazila o samého dna a dochází k mírnému zlepšení. Venezuelské úřady zavedly Plan de la vuelta a la Patria (Plán návratu do vlasti). Žalovaný rovněž odkázal na rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 6. 2. 2023, č. j. 34 Az 12/2022-38, podle kterého obecně neúspěšná humanitární situace ve Venezuele není sama o sobě důvodem pro udělení mezinárodní ochrany.
12. Ačkoli se žalobkyně obává, že by po jejím návratu mohla být jejím rodičům odňata sociální podpora, jedná se o účelové tvrzení, protože nic nenásvědčuje tomu, že venezuelská vláda činí kroky odrazující od návratu do vlasti a tím méně postihuje rodinné příslušníky navrátilců.
13. Žalobkyně měla možnost seznámit se s obsahem shromážděných podkladů rozhodnutí a vyjádřit se k nim. Její obecné námitky vůči nim nejsou způsobilé zpochybnit správnost napadeného rozhodnutí a znějí účelově. K obsahu, formě a ani původu podkladů nevznela jakoukoli připomínka.
14. K námitce, že nebyla dostatečně zhodnocena možnost udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu, žalovaný uvádí, že žalobkyně nesdělila žádnou okolnost, kterou by bylo možné pokládat za vážnou újmu. Její vycestování není ani v rozporu s mezinárodními závazky České republiky. Žalobkyně pouze domýšlí krajní scénáře v případě svého návratu do země původu a snaží se žalovanému i soudu podsunout své domněnky jako skutečnost. Žalovaný neporušil správní řád ani zákon o azylu, dostatečně se vypořádal se všemi tvrzeními žalobkyně a v podrobnostech odkazuje na napadené rozhodnutí. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby.

IV.

Obsah správního spisu

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

15. Z obsahu spisového materiálu předloženého žalovaným správním orgánem vyplynuly následující, pro rozhodnutí ve věci samé podstatné skutečnosti:
16. Dne 15. 11. 2018 žalobkyně podala žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice. Dne 20. 11. 2018 poskytla údaje ke své žádosti a byl s ní proveden pohovor. Je státní příslušnicí Bolívarovské republiky Venezuely, X národnosti a dorozumí se španělsky. Jejím náboženským přesvědčením je X. Není politicky aktivní. Přešla pěšky hranice do X a cestovala letecky z města X přes X a X do Prahy. Na území České republiky vstoupila dne X. Dříve ve státech Evropské unie nepobývala, nebyla jí udělena žádná víza a dříve o mezinárodní ochranu nežádala. Ke svému zdravotnímu stavu uvedla, že občas mívá migrénu. K důvodům žádosti o mezinárodní ochranu uvedla, že ve Venezuele panuje velmi špatná ekonomická situace, nejsou léky a jídlo. V zemi je diktatura a svoboda projevu neexistuje. Není osvětlení, plyn, nefunguje doprava a ani nemocnice. Když člověk onemocní, nemá šanci se vyléčit a získat léky, na nic nejsou prostředky. Je velmi těžké tam přežít bez léků a jídla.
17. Dne 20. 4. 2020 vydal žalovaný ve věci první rozhodnutí, č. j. OAM-981/ZA-ZA10-BA04-2018, jímž žalobkyni mezinárodní ochranu neudělil v žádné z forem uvedených v zákoně o azylu. Městský soud v Praze toto rozhodnutí zrušil rozsudkem ze dne 19. 10. 2021, č. j. 13 Az 29/2020-45, protože dospěl k závěru, že podle zpráv obsažených ve spisu byla humanitární situace ve Venezuele v době vydání správního rozhodnutí vážná zejména kvůli nedostatku potravin. Situace ve Venezuele, jak ji v napadeném rozhodnutí popsal žalovaný, představovala přinejmenším humanitární krizi, která měla být náležitě zohledněna při posuzování důvodů pro udělení humanitárního azylu. Žalovaný v rozhodnutí na jedné straně poukázal na kritickou situaci v zemi původu žalobkyně, na straně druhé však konstatoval, že její situace se neliší od ostatních občanů Venezuely a naopak její rodiče dostávají sociální dávky a ona sama v zemi studovala. Hodnocení žalovaného bylo zcela nelogické, protože v případě hluboké humanitární krize na území jakéhokoliv státu bude touto krizí zasáжена větší část obyvatelstva a je nutné zohlednit definici humanitárního azylu, jak ji vymezil Nejvyšší správní soud. Skutečnost, že rodiče žalobkyně dostávají sociální dávky, nemohla bez hlubšího odůvodnění ospravedlnit nepřiznání humanitárního azylu, protože žalobkyně konstatovala, že součet jejího platu a sociálních dávek rodičů nepostačuje ani na pořízení potravin. Žalovaný měl náležitě posoudit, zda se jednotlivě nebo ve vzájemných souvislostech jedná o důvody hodné zvláštního zřetele ve smyslu ustanovení § 14 zákona o azylu a ne pouze odkázat na skutečnost, že v obdobném postavení jako žalobkyně se nachází většina obyvatelstva Venezuely a že její rodiče dostávají sociální dávky a ona mohla studovat. Rozhodnutí žalovaného nebylo náležitě a podrobně odůvodněno v části týkající se neudělení humanitárního azylu.
18. Žalovaný se proti uvedenému rozsudku Městského soudu v Praze bránil kasační stížností, kterou Nejvyšší správní soud dne 2. 2. 2023 odmítl pro nepřijatelnost usnesením, č. j. 4 Azs 374/2021-37, a potvrdil, že závěr Městského soudu v Praze o nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí v otázce odůvodnění neudělení humanitárního azylu byl správný a přiléhavý. Souhlasil i s úvahami Městského soudu v Praze týkajícími se možnosti bezpečného návratu do Venezuely. Zpráva Vysokého komisaře OSN pro lidská práva z 5. 7. 2019, Lidská práva v Bolívarovské republice Venezuele, neobsahovala pouze informaci ohledně programu „Návrat do vlasti“, ale rovněž i zmínku o tom, že se migranti vracející se na území Venezuely často stávají oběťmi vydírání a konfiskací zejména ze strany Venezuelské národní gardy (GNB). Žalovaný přihlédl pouze k těm informacím ze zpráv o

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

zemi původu, které byly pro žalobkyni méně příznivé a označil za spekulace jí namítané problémy, přestože vyplývaly z totožných zpráv o zemi původu, na jejichž základě rozhodoval.

19. Následně žalovaný vydal druhé, touto žalobou napadené rozhodnutí dne 27. 11. 2024, č. j. OAM-981/ZA-ZA10-P09-R2-2018, jímž žalobkyni opět neudělil mezinárodní ochranu v žádné z forem uvedených v zákoně o azylu. V odůvodnění rozhodnutí uvedl, že vycházel z její výpovědi a ze shromážděných zpráv o zemi původu, kterými jsou Zpráva Spolkového úřadu pro migraci a uprchlíky (BAMF), Venezuela, Zpráva o zemi 8 – Venezuela ze září 2019, Zpráva Vysokého komisaře OSN pro lidská práva, Venezuela, Lidská práva v Bolívarovské republice Venezuele ze dne 5. 7. 2019, Informace OAMP, Venezuela, Bezpečnostní a politická situace v zemi, Vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv, Stav: září 2013 ze dne 11. 9. 2023, Zpráva Vysokého komisaře OSN pro lidská práva, Venezuela, Stav lidských práv v Bolívarovské republice Venezuele ze dne 17. 11. 2023, Zpráva Mixed Migration Centre, Venezuela, Návrat do Venezuely: hnací faktory, očekávání a úmysly, autor: Daniely Vicari, Simon Tomasi z prosince 2022, Informace norského Centra informací o zemích původu (LANDINFO), Venezuela, Venezuela: Protestní akce v minulosti a současnosti, možnosti návratu do země pro osoby, které se účastnily velkých demonstrací v letech 2017-2019 ze dne 30. 5. 2023. Z důvodu neaktuálnosti žalovaný již nevycházel z Informace OAMP, Venezuela, Bezpečnostní a politická situace v zemi, Stav: srpen 2019 ze dne 8. 8. 2019.
20. Na základě výše uvedeného žalovaný v napadeném rozhodnutí konstatoval, že nebyly splněny zákonné podmínky pro udělení azylu podle § 12 písm. a) zákona o azylu, protože žalobkyně neuvedla žádné skutečnosti, které by svědčily o tom, že by ve vlasti vyvíjela činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod. Podle vlastních slov není politicky aktivní. Tento závěr potvrdil i Městský soud v Praze a Nejvyšší správní soud. Žalovaný neshledal ani důvod pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu, protože výčet důvodů v tomto ustanovení je taxativní a žalobkyně neuvedla žádné problémy, které by s nimi souvisely. Podala žádost o mezinárodní ochranu kvůli legalizaci pobytu v České republice a ekonomické a bezpečnostní situaci ve Venezuele. Zároveň vyjádřila obavy, že by po jejím návratu byly rodičům odebrány sociální dávky a vláda by jí činila blíže nespecifikované problémy. Žalovaný si byl vědom, že se venezuelští občané dlouhodobě potýkají s ekonomickými potížemi v oblasti zdravotnictví a dostupnosti potravin, ekonomická nouze však nečiní z člověka uprchlíka a není důvodem pro udělení azylu, pokud není namířena proti určité národnostní, rasové nebo politické skupině. Samotná skutečnost, že si žalobkyně chtěla zajistit lepší pracovní uplatnění či životní podmínky, není azylově relevantní. Ohledně obav žalobkyně ze zatčení žalovaný uvedl, že z opatřených zpráv vyplývá, že venezuelská vláda podniká kroky k podpoře návratu občanů do vlasti. Program „Návrat do vlasti“ využílo v roce 2018 přes 14 tisíc občanů Venezuely. Její obecná tvrzení jsou čistou spekulací a nepodloženou a subjektivní domněnkou. Žalobkyně také vyjádřila obavy z kriminality ve Venezuele. Byla několikrát okradena na cestě z nákupu. Žalovaný však konstatoval, že tyto obavy nelze podřadit pod taxativně vymezené důvody v § 12 písm. b) zákona o azylu. Byl si vědom obecně zvýšené úrovně kriminality, nicméně bezpečnostní složky plní své běžné úkoly, mimo jiné chrání veřejný pořádek. Celý bezpečnostní aparát nelze označit za zkorumpovaný a žalobkyně se na něj neobrátila s žádostí o pomoc. Mezinárodní ochrana neslouží proti jakýmkoli negativním jevům v zemi původu. Žalobkyně neměla žádné problémy kvůli politickým aktivitám, rase, národnosti, pohlaví, náboženství nebo příslušnosti k určité sociální skupině. Závěr, že žalobkyni nehrozí

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

pronásledování podle § 12 písm. b) zákona o azylu potvrdily i Městský soud v Praze a Nejvyšší správní soud, a žalobkyně v dalším řízení neuvedla žádné okolnosti, které by jej mohly změnit. Nebyly splněny ani podmínky pro udělení mezinárodní ochrany podle § 13 zákona o azylu, protože v ČR nebyl udělen azyl žádnému z žalobkyniných rodinných příslušníků.

21. Při posuzování humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu se žalovaný zabýval rodinnou, sociální a ekonomickou situací žalobkyně a přihlédl k věku a zdravotnímu stavu. Žalobkyně je dospělá, praceschopná a svéprávná. Je odpovědná jen za vlastní osobu, ve vlasti žila s rodiči, kteří pracují, a ve spojení se sociální pomocí a peněz od bratra byla celá rodina zjevně schopna zajistit si dostatečné prostředky na živobytí bez ohledu na praktické problémy, se kterými se občané Venezuely potýkají. Zdravotní stav žalobkyně je dobrý a nevyžaduje žádnou specializovanou či ve vlasti nedostupnou péči. Ačkoli v zemi dále probíhá humanitární krize, která byla jedním z důvodů pro zrušení prvního rozhodnutí ve věci, žalobkyně se v nijak zásadně kritické situaci nenacházela. Z aktuálních informací o situaci ve Venezuele jednoznačně vyplývá, že v poslední době dochází k ekonomickému růstu a ke zlepšení situace. Zpráva Vysokého komisaře OSN pro lidská práva, Venezuela, Stav lidských práv v Bolívarovské republice Venezuele ze dne 17. 11. 2023 uvádí, že „Během sledovaného období byly zaznamenány pozitivní známky ekonomického oživení, včetně nárůstu hrubého domácího produktu v roce 2022 o 17,73 procent. Přestože takovýto nárůst přináší naději na lepší ekonomické vyhlídky, přetrvávající problémy a jiné faktory nadále negativně ovlivňovaly základní veřejné služby, dopravu, vzdělávání a zdravotní péči. [...] OHCHR vítá pokračující snahy a programy venezuelské vlády pro zlepšení životních podmínek Venezuelanů, například místní výbory pro zásobování potravinami a produkci potravin, které podporovaly dostupnost základních potravin pro více než 6 milionů lidí. Pro Venezuelany je však nadále obtížné získat potraviny potřebné pro vyváženou stravu. Průměrná dotace poskytovaná těmito výbory údajně činí 33 bolívarů, což představuje přibližně 30 procent minimální mzdy.“ Zpráva Mixed Migration Centre, Venezuela, Návrat do Venezuely: hnací faktory, očekávání a úmysly, autor: Daniely Vicari, Simon Tomasi z prosince 2022 obsahuje informace o zlepšení hospodářské situace ve Venezuele, které má vliv na rozhodnutí k návratu. O zlepšení se zmiňuje i Informace norského Centra informací o zemích původu (LANDINFO). Žalovaný na základě těchto zpráv uvedl, že si je vědom trvající nepříznivé ekonomické situace ve Venezuele, nicméně s ohledem na tamní aktuálně probíhající růst a všechna tvrzení žalobkyně neshledal důvod pro udělení humanitárního azylu. Žalobkyně ve vlasti pracovala a její rodiče byli příjemci sociální pomoci. Nic nenasvědčuje tomu, že by jim sociální pomoc mohla být odebrána. Na humanitární azyl zároveň neexistuje právní nárok.
22. Při posuzování doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu žalovaný neshledal, že by žalobkyni mohla v případě návratu hrozit vážná újma formou trestu smrti nebo poprav. Podle venezuelských zákonů není možné udělit trest smrti za žádný trestný čin. Dále se zabýval otázkou, zda žalobkyni hrozí nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání. Žalobkyně opakovaně výslovně uvedla, že v zemi původu nikdy neměla potíže s tamními státními orgány či bezpečnostními složkami a přicestovala do České republiky na svůj vlastní cestovní doklad, aniž by jí v tom kdokoli bránil. Za důvod svého odchodu označila především ekonomické důvody. K jejím obavám, že by mohla být po návratu do vlasti uvězněna nebo by jí mohly být činěny blíže nespecifikované problémy ze strany vlády, případně by jejím rodičům mohla být odeprána sociální pomoc, si žalovaný opatřil Informaci norského Centra informací o zemi původu (LANDINFO). Podle této

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

zprávy dlouhodobý pobyt v cizině, jde-li o osoby, které tam žádaly o azyl, se nejedná jako okolnost, kterou se venezuelské úřady zabývají. Venezuelské úřady velmi usilují o to, aby ukázaly, že se do země mnoho lidí vrací, a za tím účelem zřídily Plan de la Vuelta a la Patria (Plán návratu do vlasti). Žalobkyně se proto může do vlasti bezpečně vrátit i jako neúspěšná žadatelka o mezinárodní ochranu. Žalovaný zároveň opětovně označil tvrzení o výhrůžkách otci žalobkyně za zcela nevěrohodné a pouze za pokus o vytvoření azylového příběhu. Otec se nikde neskryval, je držitelem vlastenecké karty, na jejímž základě čerpá sociální pomoc. Je vyloučeno, aby státní orgány nevěděly o jeho místě pobytu a zároveň mu přiznávaly pomoc. Žalobkyně nikdy nebyla trestně stíhána, se státním či bezpečnostním aparátem nikdy žádné problémy neměla a z Venezuely vycestovala s oficiálním venezuelským cestovním dokladem a bez jakýchkoli problémů. Nepatří mezi členy opozice, poslance a ani novináře, proto není důvod se domnívat, že by měla mít po návratu jakékoli potíže. Navzdory zvýšené kriminalitě nelze konstatovat, že by jí bezpečnostní složky nebyly schopny či ochotny poskytnout pomoc, pokud by se na ně obrátila. Žalovaný si je i vědom špatných zdravotních a sociálních podmínek a obecně nízké životní úrovně, zároveň však nelze konstatovat, že by žalobkyně byla po návratu ohrožena nebezpečím mučení či nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu zákona o azylu. Je zdravá a nepodstupuje žádnou specifickou léčbu. Nebyly splněny ani podmínky pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu, protože na území Venezuely neprobíhá ozbrojený konflikt. Žalovaný rovněž neshledal ani důvody pro udělení mezinárodní ochrany podle § 14b zákona o azylu, protože žádný z žalobkyniných rodinných příslušníků nepoživá doplňkovou ochranu.

V.

Jednání soudu a právní posouzení věci soudem

23. Městský soud v Praze na základě žaloby, v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán [ustanovení § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)], přezkoumal napadené rozhodnutí včetně řízení, které jeho vydání předcházelo. Při přezkoumávání rozhodnutí soud vycházel ze skutkového a právního stavu ke dni vydání tohoto rozsudku, a to vzhledem k účinnosti článku 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (dále jen „procedurální směrnice“), a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
24. Při jednání u Městského soudu v Praze dne 30. 10. 2025 žalobkyně argumentovala shodně jako v podané žalobě a navrhla, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.
25. Zástupce žalovaného s odkazem na odůvodnění napadeného rozhodnutí a na vyjádření k žalobě navrhnul zamítnutí žaloby.
26. Podle § 14 zákona o azylu ve znění účinném do 30. 9. 2025 *jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit národní humanitární azyl (dále jen „humanitární azyl“) z humanitárního důvodu. Rodinnému příslušníku podle § 13 odst. 2 azylanta, kterému byl udělen humanitární azyl, se v případě hodném zvláštního zřetele udělí humanitární azyl za účelem sloučení rodiny; § 13 se použije obdobně.*
27. Podle § 14a odst. 1 zákona o azylu *doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou*

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.

28. Podle § 14a odst. 2 zákona o azylu za *vážnou újmu* se podle tohoto zákona považuje a) trest smrti nebo poprava, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, nebo c) *vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu.*
29. Žalobkyně namítala, že žalovaný řádně nezjistil skutkový stav, neboť se nezabýval změnami souvisejícími s prezidentskými volbami a s nimi souvisejícími protesty. Od předešlého řízení se politická situace ve Venezuele zhoršila. Humanitární krize pokračuje. Zprávy o zemi původu, z nichž žalovaný vycházel, považovala žalobkyně za neaktuální a částečně nevyplývající o faktickém stavu v zemi.
30. K tomu soud konstatuje, že žalovaný v průběhu správního řízení shromáždil následující informace ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv ve Venezuele: Informaci norského Centra informací o zemích původu (LANDINFO) – Venezuela – Protestní akce v minulosti a v současnosti, možnosti návratu do země pro osoby, které se účastnily velkých demonstrací v letech 2017-2019, ze dne 30. 5. 2023; Zprávu Spolkového úřadu pro migraci a uprchlíky (BAMF), Venezuela, Zpráva o zemi 8 – Venezuela ze září 2019; Informaci Mixed Migration Centre – Venezuela – Návrat do Venezuely: hnací faktory, očekávání a úmysly, autor: Daniely Vicari, Simon Tomasi, z prosince 2022; Zprávu Vysokého komisaře OSN pro lidská práva – Venezuela – Stav lidských práv v Bolívarovské republice Venezuele, ze dne 17. 11. 2023; a Informaci OAMP – Venezuela – Bezpečnostní a politická situace v zemi, Vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv, Stav: září 2023 ze dne 11. 9. 2023.
31. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008-81, musejí být zprávy o zemi původu „*v maximální možné míře (1) relevantní, (2) důvěryhodné a vyvážené, (3) aktuální a ověřené z různých zdrojů, a (4) transparentní a dohledatelné.*“ K otázce aktuálnosti předložených zpráv se Nejvyšší správní soud vyjádřil v rozsudku ze dne 22. 1. 2020, č. j. 6 Azs 109/2019-74, podle kterého „*zastaralost zpráv o zemi původu nelze posuzovat (čl. 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany) pouze na základě faktu, že od vypracování, resp. vydání takové zprávy uplynul určitý čas. Zastaralá je taková zpráva, jež obsahuje informace, které v důsledku změny okolností v období mezi vypracováním zprávy a jejím použitím již nejsou aktuální, neboť situace popsaná ve zprávě se změnila.*“
32. Soud konstatuje, že žádný z podkladů zařazených do správního spisu se nevěnuje problematice venezuelských prezidentských voleb v roce 2024 a neposkytuje informace týkající se aktuální bezpečnostní a politické situace, proto nebyly splněny podmínky aktuálnosti a relevantnosti zpráv o zemi původu. Napadené rozhodnutí týkající se žádosti žalobkyně bylo však vydáno dne 27. 11. 2024, tedy po konání prezidentských voleb. Soudu je známo, že v souvislosti s volbami došlo přechodně ke zhoršení situace, žalovaný tedy měl obstarat aktuálnější zprávy. Soud dále posuzoval, zda tato vada mohla mít vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí. Je třeba zohlednit, zda měly venezuelské prezidentské volby vliv na možné pronásledování či vážnou újmu žalobkyně.
33. Soud k důkazu provedl odkazy na zdroje navrhované v žalobě přeložené pomocí DeepL.

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

34. Podle článku nazvaného „*Venezuela: Brutální zásah proti demonstrantům a voličům*“ ze dne 4. 9. 2024 na webu hrw.org (Human Rights Watch) po prezidentských volbách ve Venezuele 28. července 2024, v nichž byl za netransparentních podmínek znovu vyhlášen vítězem Nicolás Maduro, došlo k masovým protestům a rozsáhlému porušování lidských práv. Podle Human Rights Watch režim násilně potlačoval demonstrace, svévolně zatýkal tisíce lidí včetně dětí, pronásledoval opozici a omezoval občanské svobody. Mezinárodní pozorovatelé zpochybnili oficiální výsledky voleb a vyzvali k jejich nezávislému ověření. Organizace jako OSN, EU a Mezinárodní trestní soud situaci sledují a vyzývají k odpovědnosti, sankcím vůči viníkům a ochraně uprchlíků.
35. Podle článku nazvaného „*Prezidentské volby ve Venezuele: Mezinárodní organizace vyzývají úřady, aby zajistily transparentnost*“ ze dne 30. 7. 2024 na webu hrw.org (Human Rights Watch) devět mezinárodních organizací kritizuje nedostatek transparentnosti při oznámení výsledků prezidentských voleb ve Venezuele z 28. července 2024, které přisoudily vítězství Nicolási Madurovi. Upozorňují na vážné nesrovnalosti a porušování lidských práv během volebního procesu, včetně zatýkání opozičních kandidátů a omezování volebních práv. Organizace vyzývají venezuelské úřady k okamžitému zpřístupnění sčítacích archů, provedení veřejného auditu a ověření výsledků. Dokud tyto podmínky nebudou splněny, nemělo by mezinárodní společenství výsledky uznat. Zároveň apelují na propuštění svévolně zadržených osob a respektování základních práv občanů.
36. Podle článku nazvaného „*Venezuela 2024*“ na webu amnesty.org (Amnesty International) v roce 2024 čelila Venezuela vážné krizi lidských práv po prezidentských volbách, které provázely represe, násilné potlačování protestů, svévolná zatýkání včetně dětí a zprávy o mučení zadržených. Vláda Nicoláse Madura pokračovala v pronásledování opozice, novinářů a lidskoprávních organizací, přičemž ignorovala mezinárodní výzvy k transparentnosti voleb. Mezinárodní trestní soud obnovil vyšetřování zločinů proti lidskosti a OSN prodloužila mandát své vyšetřovací mise, přestože venezuelské úřady bránily jejímu přístupu do země. Situaci zhoršovala i humanitární krize, ekologické škody a pokračující útěk obyvatelstva – ze země uprchlo přes 7,89 milionu lidí. Mezi 28. červencem a 1. srpnem, bezprostředně po prezidentských volbách, zemřelo nejméně 24 lidí v důsledku vládního potlačení protestů proti jmenování Nicoláse Madura. Většina z těchto zabití by mohla být považována za mimosoudní popravy a došlo k nim střelnou zbraní. Lidskoprávní organizace označily za pachatele těchto vražd Bolívarskou národní gardu, Bolívarskou národní policii, armádu a provládní ozbrojené civilní skupiny známé jako „colectivos“. Po oznámení výsledků prezidentských voleb ve Venezuele v červenci 2024 došlo k výraznému nárůstu represí – úřady provedly více než 2 000 svévolných zatčení, včetně dětí, a objevily se případy nucených zmizení a mučení. Zadržení byli často drženi bez zatykače, bez přístupu k nezávislým právníkům a obvinění z terorismu. Represe se zaměřily i na opoziční strany, zejména Vente Venezuela, jejíž členové byli zatýkáni nebo nuceni žádat o azyl. Vláda navíc spustila funkci v aplikaci VenApp, která umožňuje nahlašovat kritiky režimu, což vedlo k dalším zatčením. Rovněž docházelo k systematickému mučení zadržených osob. Zaznamenány byly případy bití, dušení, elektrických šoků, sexuálního násilí na ženách a nátlaku na děti, aby se před kamerou přiznaly k účasti na protestech. V tamních věznicích panovaly špatné podmínky, které se stále zhoršovaly. Výbor OSN pro odstranění rasové diskriminace (CERD) kritizoval omezený přístup ke kvalitní zdravotní péči ve Venezuele, zejména ve venkovských a domorodých oblastech. Zdravotnická zařízení trpí nedostatkem vody, vybavení a zásob, což ohrožuje péči o chronicky nemocné i osoby žijící s HIV. Situaci zhoršuje nedostatečné očkování a riziko návratu preventabilních nemocí. Nevládní

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

organizace vyzývají k posílení imunizačních programů a zajištění základních zdravotnických služeb. V prosinci 2024 stál základní potravinový koš pro pětičlennou rodinu v přepočtu téměř 500 USD, zatímco minimální mzda činila jen 2,36 USD, což vedlo k vážné potravinové nejistotě. Podle zvláštního zpravodaje OSN žilo 82 % obyvatel v chudobě a 53 % v extrémní chudobě, přičemž lidé museli omezovat porce, vynechávat jídla a kupovat méně výživné potraviny. Ženy byly postiženy nejvíce – některé se kvůli přežití uchýlovaly k výměně sexu za jídlo. Těhotné a kojící ženy a dívky byly obzvlášť ohrožené podvýživou.

37. Ze stránky s názvem „Venezuela“ na oficiálním webu Evropské unie, naposledy aktualizované dne 11. 6. 2025 plyne, že Venezuela i nadále čelí hluboké politicko-ústavní a socioekonomické krizi po prezidentských volbách v červenci 2024, které byly poznamenány kontroverzemi a nepokoji. Podle různých zdrojů se počet lidí, kteří potřebují humanitární pomoc, pohybuje mezi 7,6 a 19,6 miliony (70 %). Téměř 70 % obyvatelstva žije v mnohostranné chudobě. Zátěž humanitárních zdrojů navíc zesiluje vystavení přírodním a člověkem způsobeným rizikům, jako jsou povodně, sesuvy půdy, ropné skvrny a ozbrojené násilí. Venezuela je zemí s největší krizí nuceného vysídlení v historii Latinské Ameriky. Od roku 2015 bylo celosvětově vysídleno téměř 8 milionů Venezuelanů, z nichž většina – více než 6,7 milionu – našla útočiště v zemích Latinské Ameriky a Karibiku.
38. Soud doplnil dokazování o informace, které obstaral ze spisu zdejšího soudu sp. zn. 19 Az 3/2025. Konkrétně se jednalo o tyto aktuální zprávy: Informace norského Centra informací o zemích původu (LANDINFO) – Venezuela: Situace po prezidentské volbě konané 28. července 2024 (aktualizováno v dubnu 2025), ze dne 11. 4. 2025; a Zpráva Vysokého komisaře OSN pro lidská práva – Venezuela – Stav lidských práv v Bolívarovské republice Venezuele, ze dne 2. 10. 2024.
39. Podle první z uvedených zpráv byla s prezidentskou volbou ve Venezuele konanou 28. 7. 2024 spjata jistá očekávání, ta však výsledek volby nenaplnil. Volba měla probíhat v souladu s dohodou z Barbadosu, kterou v říjnu 2023 uzavřely venezuelská vláda a opoziční koalice Jednotná platforma (Plataforma Unitaria). Dohoda zavazovala vládu k tomu, aby zajistila opozici rovné podmínky účasti. Současně se po uskutečnění demokratické volby měly USA zavázat ke zrušení sankcí proti Venezuele. Došlo nicméně k zákazu několika opozičních stran. Čelní kandidátka, kolem níž se opozici podařilo semknout, María Corina Machadová ze strany Vente Venezuela, byla zbavena všech práv z důvodu údajné korupce. Opozice proto jako prezidentského kandidáta nominovala do té doby neznámého Edmunda Gonzáleze Urruti, bývalého diplomata. Opozice podle všech průzkumů veřejného mínění měla našlápnuto k volebnímu vítězství. Na místě byla jako volební pozorovatel americká organizace Carter Center. Ve Venezuele se pro sečtení výsledků voleb používá elektronický systém. Venezuelská národní volební komise, CNE, po několika málo hodinách oznámila, že Nicolas Maduro volbu vyhrál 51,2 % hlasů oproti Gonzálezovým 44,2 %. Volební komise přitom odmítla předložit volební zápis s tvrzením, že její webové stránky napadli hackeři. Opozice naopak tento výsledek odmítla uznat a zrekonstruovala výsledky pomocí listinných volebních zápisů z 80 % volebních místností, což vedlo ke zjištění, že Edmundo González volbu vyhrál 68 % hlasů. Dne 30. července organizace Carter Center představila zprávu, v jejímž závěru odmítla ověřit či potvrdit volební výsledek, jaký oznámila národní volební komise (CNE), protože nebyly předloženy výsledky z volebních obvodů a dále proto, že volba porušila venezuelské volební zákony i mezinárodní standardy. Vážným porušením volebních zásad je, že volební orgány nezveřejnily podrobné výsledky v jednotlivých volebních obvodech. Kromě toho možnost zápisu voličů omezovaly krátké lhůty, málo

registračních míst a minimum zveřejňovaných informací. Carter Center upozornila rovněž na přehnané právní požadavky týkající se zápisu voličů a na řadu dalších okolností. Sousední Peru a Chile přišly brzy s vyjádřením, že nepřijímají závěr volební komise o Madurově volebním vítězství. Další země, mimo jiné Brazílie, Mexiko a Kolumbie, po skončení volby požádaly volební komisi, aby na důkaz Madurova vítězství volební zápis zveřejnila. Následovalo několik dalších zemí včetně USA, které za skutečného vítěze voleb prohlásily kandidáta opozice. Sám Edmundo González se rozhodl ze země uprchnout poté, co na něj venezuelské úřady vydaly zatykač a obvinily ho z terorismu a konspirace při prezidentské volbě. 7. září 2024 vyhledal González politický azyl ve Španělsku. Nepokojná situace v zemi znovu způsobila růst inflace, v důsledku čehož ceny potravin a léků vystřelily prudce vzhůru ve srovnání s příjmy obyvatel, pokud tedy ještě nějaké příjmy mají. Hospodářská situace sice není tak špatná jako v letech 2017-2018, kdy byla v zemi hyperinflace, ale podle venezuelského zdroje se tento stav blíží. Poté, co úřady zveřejnily volební výsledek, došlo k mohutným demonstracím obyvatel. Jeden zdroj uvedl, že 29. července, den po prezidentské volbě, se konalo 210 protestů proti režimu. Jednalo se o spontánně pořádané protesty bez předchozí organizace, konané ve velké části země. Většina protestujících pocházela z chudých oblastí, protestů se však účastnili i příslušníci střední třídy. Vysoký komisař OSN pro lidská práva poukazuje na zprávu OVCS o 915 demonstracích konaných 29. a 30. července napříč celou zemí. Za srpen evidoval OVCS celkem 413 nových protestů. Podle údajů ACLED byly protesty proti Madurovi a jeho verzi volebního výsledku ještě rozsáhlejší než demonstrace proti režimu v roce 2019. ACLED za období od 28. července do 23. srpna dospěl ke 280 demonstracím proti režimu. To je o 16 % demonstrací více než za stejné období roku 2019, kdy proti režimu vystoupila velká část obyvatel. Demonstrace během září 2024 pokračovaly. 3. října se před Nejvyšším soudem v Caracasu sešly rodiny mladých zadržovaných do 19 let a prosily o zajištění bezpečnosti pro svou mládež. Po další část října a v listopadu se konalo již jen málo demonstrací proti režimu. Demonstrace se podle venezuelského zdroje žijícího ve Venezuele zklidnily. V mnoha ohledech je však situace horší než před volbou, míní venezuelský zdroj. Venezuelská lidskoprávní organizace Foro Penal i mezinárodní think-tank International Crisis Group (ICG) v Caracasu potvrdily, že protestujících proti úřadům ubylo. ICG zdůraznil, že obyvatelé se bojí protestovat, vědí, co se stane, pokud půjdou demonstrovat. Zadrženým po volbě 28. července se dostalo otřesného zacházení. ICG i Foro Penal v březnu 2025 informovaly, že žádné protirežimní demonstrace již neprobíhají. Maduro proti demonstrantům zakročil tvrdě a avizoval nejprísnější tresty: "Tentokrát jim nic nepromineme". Jen za první den po prezidentské volbě informovala BBC v souvislosti s demonstracemi o dvou zabíjených a 46 zatčených. Nejvyšší počet zatčených je v Caracasu, následuje Carabobo uprostřed země a Anzoátegui na východě země. ACLED informuje, že během demonstrací v srpnu 2024 bylo zatčeno 2 400 osob. Zatýkání neprováděla jen policie a bezpečnostní složky, ale i pouliční ozbrojené skupiny, colectivos. Podle OHCHR provedlo 39 % nahodilých zatčení DGCIM (Generální ředitelství Vojenské kontrarozvědky). PNB (Bolívarovská národní policie) a GNB (Národní bolívarovská garda) jsou každá zodpovědná za 22 % zatčení a Sebin (Bolívarovská národní zpravodajská služba) realizovala 17 % zatčení. Několik osob bylo zatčeno ještě před samotnou volbou ve Venezuele. Počet zatčených opozičníků režimu, anebo domnělých opozičníků, vzrostl v průběhu volební kampaně. Foro Penal k tomu uvádí, že od 1. do 27. července, tj. v období před volbou, bylo zatčeno 142 osob. Za období od konání prezidentské volby 28. července do 30. září, což je referenční datum v poslední zprávě Foro Penal ze září 2024, bylo zatčeno 1 848 osob. Foro Penal současně uvedl, že od rodinných příslušníků a dalších osob dostával

zprávy o zatýkání každodenně. V období po volbě zatýkání pokračovalo. V prosinci 2024 Foro Penal informoval, že v zemi je 1 905 politických vězňů, z toho: 163 vojáků, 1 742 civilistů, z toho 245 žen a 42 mladistvých. Rozsáhlé zatýkání, k jakému docházelo bezprostředně po volbě, od té doby ustalo. Podle Foro Penal se zatýkání začalo provádět selektivněji, v první řadě mezi politickými vůdci. Foro Penal zdůrazňoval, že situace v zemi byla naprosto nepředvídatelná (listopad 2024). Zatčení byli nejen ti, kteří se protestů účastnili, ale i osoby pouze se nacházející poblíž demonstrací. Policie chytala nezletilé a mladé do 19 let. Zatýkání byli dále aktivisté, bojovníci za lidská práva a novináři. Některé osoby udali sousedé, případně policie při domovních prohlídkách našla mobilní telefony s fotografiemi z demonstrací. Represivní opatření ze strany režimu mohou být namířena vůči komukoli, nikoli jen vůči opozici. Většinu zatčených po volbě tvoří mladí muži z chudých oblastí, zatýkání se však nevyhnuly ani ženy a mladé dívky. Podle Foro Penal jsou zatčenými mezi 29. červencem a 24. srpnem z 85 % muži a z 15 % ženy. Rovněž zatčené ženy pocházejí nejčastěji z chudých oblastí. Jejich zranitelnost zvyšuje jejich chudoba a pohlaví. K zatýkání docházelo nejvíce v souvislosti s demonstracemi, které se konaly po úředním vyhlášení volebního výsledku, tj. mezi 29. a 30. červencem. Některá zatýkání byla hromadná a nahodilá. V případě řady zatčených jde o osoby, které se pouze nacházely poblíž demonstrace, aniž by se jí účastnily anebo měly v úmyslu se jí účastnit. Úřady je považovaly za opozičníky režimu pouze podle toho, jak byli oblečení. Druhou hlavní kategorií zadržených tvořili zatčení během úřady uspořádané Operace TUN TUN. Šlo o zatýkání osob, které nebyly nutně politicky aktivní, ale které se rozhodly jít protestovat do ulic anebo vyslovit se na sociálních sítích na podporu transparentnosti volebních výsledků. Úřady tyto osoby identifikovaly z videozáznamů a fotografií pořízených spolupracovníky zpravodajské služby. Někteří z těchto zatčených byli zadrženi ve svých domovech (únor 2025). Podle BBC v případě zatýkání osob na základě informací ze sociálních sítí postupovaly venezuelské bezpečnostní síly takřka dům od domu. Do hledáčku úřadů se po volbě dostali též: členové opozičních stran a politických uskupení, ochránci lidských práv a lidskoprávní aktivisté, novináři a zaměstnanci sdělovacích prostředků, zaměstnanci ve veřejné sféře, příslušníci akademické obce. Vysoký komisař pro lidská práva podal rovněž zprávy o uvěznění min. 150 dětí. K zatýkání v období po prezidentské volbě docházelo bez zatykače, k obvinění bez právního zdůvodnění a bez uvědomění rodiny či jiných osob. Hromadná zatýkání a hluboká nejistota ohledně osudu zatčených rozšířily strach mezi obyvatelstvem. Po volbě režim posílil represivní metody o ty nejtvrďší a nejnásilnější, jimiž disponuje. Vysoký komisař OSN dospěl k závěru, že případy porušování práv a násilí, jichž se režim dopouští, představují zločiny proti lidskosti. Zatčení byli vystaveni bití a zastrahování a byli nuceni k výpovědi, že "volbu vyhrál Maduro". Podle Inter-American Commission on Human Rights pro to, aby stávající režim mohl zůstat u moci, vytvářejí úřady strach a umlčují disidenty. Úřady nutily zatčené k doznáním ke smyšleným činům, a to za použití mučení, výhrůžek a hrozeb jejich rodinným příslušníkům oproti nabídce mírnějšího trestu. Vysoký komisař pro lidská práva odhalil několik případů naplňujících definici užití psychického a fyzického mučení vůči zatčeným. Venezuelské úřady trvají na tom, že demonstranti byli kriminální živly snažící se docílit chaosu a zahraniční intervence. Nemálo dívek a mladých žen bylo po zatčení vystaveno sexuálnímu obtěžování. Sexuální obtěžování je zvláště citlivé téma, přičemž získat informace o jeho páchání je velmi obtížné. Podle vysokého komisaře pro lidská práva se oběti často bojí promluvit o tom, čemu byly vystaveny. OHCHR přesto několik případů sexuálního zneužití odhalil. Celkem šlo o 11 případů s 19 účastníky: jedním mužem, 13 ženami a pěti nezletilými dívkami. Foro Penal informoval o mladém chlapci,

který během tříměsíčního pobytu ve vězení zhubl o 50-60 kg. Věznění uvádějí, že dostávají minimum jídla, nicméně ze strachu z následného postihu si nestěžují. Lékařská péče ve věznicích je rovněž nedostatečná a podle výpovědí vězňů pro lidskoprávní organizaci Foro Penal existuje mnoho případů neposkytnutí zdravotní péče. Ve věznici Tocuyito, která se nachází uprostřed země, je nedostatek vody, a proto věznění nemají přístup k vodě pro provádění osobní hygieny. Rodinným příslušníkům se odpírá právo návštěv ve věznicích, aby mohli přinést potřebné věci. Věznění nemají postele, nýbrž spí na podložkách na zemi. Venezuelské věznice jsou přeplněné a nehygienické. Podle informací Observatorio Venezolano de Prisiones (OVP) za rok 2022 zemřelo 55 vězňů z důvodů podvýživy a nedostatku lékařské péče. Věznění jsou obviněni z terorismu, z podněcování zášti a ze zločinného spolčení. Přestože existuje zvláštní právní úprava pro vazebně stíhané nezletilé, nedostává se jim žádného zvláštního zacházení. Zatčení také nemají přístup k advokátovi. Jeden ze zaměstnanců Foro Penal, advokát Kennedy Tejada, byl zatčen 2. srpna 2024 během cesty na návštěvu dvou zadržených. Může-li být zatčen i sám jejich advokát, svědčí to o nedostatku právní jistoty zadržených. Foro Penal a ICG v březnu 2025 informovaly, že mezi těmi, kteří byli ve Venezuele v poslední době zatčeni, jsou představitelé politické opozice a novináři, přičemž již nedochází k nahodilému zatýkání, jak tomu bylo bezprostředně po prezidentské volbě v červenci 2024. Zatýkání probíhá selektivněji. Zdroje to vysvětlují tím, že již nedochází k velkým protirežimním demonstracím. Podle Foro Penal bylo za prvních 12 lednových dnů zaznamenáno 83 nových, politicky motivovaných zatčení. 42 takových zatčení se odehrálo mezi 7. a 10. lednem u příležitosti inaugurace Nicolase Madura 10. ledna. Došlo i k „únosu“ vůdkyně opozice Marie Coriny Machado, jehož se dopustili státní úředníci 9. ledna poté, co odcházela z demonstrace. O několik hodin později byla propuštěna. Šlo o její první veřejné vystoupení od srpna 2024. Vysoký komisař OSN pro lidská práva eviduje minimálně 16 zatčení v období 8.-9. ledna, tj. před prezidentskou inaugurací 10. ledna. Mezi zatčenými měli být političtí vůdci, lidskoprávní aktivisté a příbuzní představitelů opozice. Jedním z zatčených během ledna byl ochránce lidských práv a novinář Carlos Correa. Byl unesen maskovanými muži z centra Caracasu 7. ledna a dopraven k protiteroristickému soudnímu tribunálu, načež byl 16. ledna propuštěn na svobodu. Enrique Márquez, jeden z prezidentských kandidátů v r. 2024, byl zatčen 7. ledna. K zatčení dalšího novináře, Romána Camacha, mělo dojít poté, co na sociálních sítích zveřejnil informace o vyšetřování jedné vraždy. Novinář Rory Branker byl zatčen 20. února. Podle Reportérů bez hranic byl Branker devátým žurnalistou zadrženým od červencové prezidentské volby. Nejméně osm z těchto devíti novinářů bylo zatčeno proto, že psali reportáže z demonstrací proti oficiální verzi výsledku voleb 28. července 2024. Pět novinářů bylo propuštěno v prosinci za přísných podmínek. Tři novináři jsou nadále (k 25. únoru 2025) ve vězení. Branker je novinářem internetových novin La Patilla. La Patilla se stala terčem několika kybernetických útoků ze strany úřadů a webová stránka byla několikrát zneprístupněna. Další novinář La Patilla byl zatčen v srpnu 2024; patřil mezi propuštěné z prosince 2024. Podle Foro Penal došlo od začátku roku 2025 do 7. dubna k zatčení 120 osob, u kterých se předpokládá politická motivace jejich zatčení. V období od listopadu 2024 do února 2025 čtyři věznění, kteří byli zatčeni během povolebních protestů v roce 2024, ve vězení zemřeli. Dva z těchto mrtvých byli členy strany „Vente Venezuela“ Marie Coriny Machado. Machado se o jednom z těchto zemřelých vyjádřila tak, že jej o život připravil režim. Rodinní příslušníci zatčených opakovaně protestovali proti jejich týrání a špatnému zacházení ve věznicích. Landinfo nemá bližší informace o příčině smrti těchto čtyř vězňů. Podle Foro Penal se k 7. dubnu 2025 ve Venezuele nachází 896 politických

věznů. Z toho je 88 žen a 5 nezletilých. Příslušníků ozbrojených sil je 167. Foro Penal informoval, že naprostá většina politických vězňů je umístěna ve věznicích, aniž by nad nimi byl vynesen rozsudek. Podle údajů z února 2025 bylo odsouzeno pouze cca 9 % politických vězňů. Počty politických vězňů z března 2025 nasvědčují, že množství propuštěných v období od prosince 2024 do března 2025 bylo vysoké. V prosinci 2024 bylo ve Venezuele 1 905 politických vězňů. Propouštění některých politických vězňů započalo údajně 16. listopadu 2024. Podle lidskoprávních organizací mělo být z věznic s vysokým stupněm zabezpečení v Tocuyitu a Tocarónu propuštěno 70 osob. Do 18. listopadu bylo podle nejvyššího státního žalobce propuštěno 225 zatčených. Foro Penal uvádí, že za období od listopadu 2024 do března 2025 bylo propuštěno 1 399 osob zatčených v souvislosti s publikací volebních výsledků po volbě v červenci 2024. Naprostá většina z nich byla propuštěna podmíněčně: mají například ohlašovací povinnost a zákaz opustit zemi. Vysoký komisař pro lidská práva ve své zprávě o povolebním zatýkání uvedl, že k němu docházelo za účelem zastrašení obyvatelstva. Osoby, které se účastnily protestů nebo se o úřadech vyjadřovaly kriticky, bezpečnostní síly vypátraly a zatkly v jejich domovech. Obydlí osob považovaných za opozičníky byla označena znakem X a došlo k vytvoření aplikace, jejímž prostřednictvím mohli úřadům naklonění Venezuelané hlásit a udávat údajné opozičníky. Zatýkání a k nim se vážící právní úkony trpěly vážným a systémovým porušováním principu právní jistoty. Za období od prezidentské volby 28. července do 30. září zdokumentoval Human Rights Watch 24 zavražděných osob. OHCHR uvádí vraždy 25 osob, 24 v důsledku střelby a jedné zavražděné jiným násilným způsobem. Všech 25 zavražděných byli muži, z toho 17 mladších 30 let a z nich 10 mladších 24 let. Dva byli mladiství ve věku 15 a 17 let. Kromě vražd a zatýkání došlo k mnoha případům zranění v souvislosti s protesty. Zranění způsobily bezpečnostní síly, jimž asistovaly ozbrojené skupiny civilistů. OHCHR vedle toho uvádí případy zmizení osob, ke kterým docházelo ve větší míře než v roce 2019. OHCHR prokázal 27 pohřešovaných ve dnech následujících po volbě, z toho 7 nezletilých. V některých případech se jednalo o zmizení dočasná; OHCHR o nich neuvedl bližší informace.

40. Podle zprávy Venezuela, Zpráva Vysokého komisaře OSN pro lidská práva, ze dne 2. 10. 2024, Stav lidských práv v Bolívarovské republice Venezuele, za období od ledna do března 2024 bylo zaznamenáno 1 243 protestních akcí a demonstrací. Podle jedné organizace občanské společnosti 74 procent těchto akcí upozorňovalo na otázky související s ekonomickými, sociálními a kulturními právy. OHCHR neobdržel žádné zprávy o úmrtích při protestních akcích, které během sledovaného období proběhly, což je známkou pokračujícího pozitivního trendu. OHCHR je znepokojen reakcí pracovníků orgánů vynucujících dodržování zákonů vůči příslušníkům domorodého národa Yukpa ve svazovém státě Zulia, kteří protestovali v souvislosti se svými životními podmínkami
41. Soud dospěl k závěru, že nejvíce vypovídající o situaci v zemi původu v souvislosti s obavami žalobkyně je podrobná zpráva LANDINFO Situace po prezidentské volbě konané dne 28. července 2024 (aktualizováno v dubnu 2025), podklady předložené žalobkyní jsou v zásadě s touto zprávou v souladu. Není sporu o tom, že vývoj situace ve Venezuele po prezidentských volbách 28. července 2024 byl turbulentní a dramatický. Oficiálně zvítězil Nicolás Maduro, podle venezuelského volebního úřadu těsně porazil opozičního kandidáta Edmunda Gonzáleze. Řada domácích i mezinárodních pozorovatelů však označila volby za neregulérní, s vážnými pochybnostmi o transparentnosti, spravedlivém přístupu kandidátů a počítání hlasů. Režim reagoval na rostoucí protesty vlnou brutálních represí. Navzdory silnému mezinárodnímu tlaku byl Maduro inaugurován do třetího funkčního období. Ze zpráv je zřejmé, že v současné době nedochází k masivním zatýkáním, ani k náhodným

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

zatčením, zprávy hovoří o selektivním zatýkání zejména politických oponentů již v období prosince 2024, byť připouští, že situace není předvídatelná. Je však zřejmé, že od přelomu roku 2024/2025 se situace nijak dramaticky nehorší. Z aktuálních informací o zemi původu podle názoru soudu neplyne, že by všechny osoby, které se do Venezuely vrátí, čelily pronásledování nebo riziku vážné újmy.

42. Soud tedy neshledal, že by žalobkyně při návratu do vlasti měla čelit ve zvýšené míře jednání relevantnímu z hlediska udělení mezinárodní ochrany. Pravděpodobnost takového jednání vůči žalobkyni se po volbách významně nezměnila. Shora popsané informace o zemi původu nesvědčí o tom, že by všem osobám navracejícím se do Venezuely mělo hrozit špatné zacházení, které by mohlo dosahovat intenzity pronásledování nebo vážné újmy. Žalobkyně v pohovoru ke své žádosti uvedla, že v domovském státě zatím žádným problémům nečelila, neboť v rozhodné době se na jeho území nezdržovala. Představitelé státu však občanům vyhrožují, aby do zahraničí nejezdili. Žalobkyně dále popisovala obtíže, kterým ve vlasti čelila a které mají původ ve špatné ekonomické situaci v zemi původu žalobkyně. Žalobkyně v žalobě nepřekládá žádná konkrétní tvrzení, na jejichž základě by bylo možné dospět k závěru, že by mohla být v hledáčku státních orgánů od doby, kdy byla ve Venezuele naposledy. Žalobkyně přitom ve vlasti nezastávala žádnou významnou funkci či pozici, která by odůvodňovala jakýkoliv zvýšený zájem státních orgánů či bezpečnostních složek. Politicky se neangažovala, demonstrací se neúčastnila, neuvedla, že by se dopouštěla jakékoliv protirežimní aktivity. Skutečnost, že žalobkyně s nově zvoleným prezidentem nesouhlasí, aniž by tento svůj nesouhlas jakýmkoliv způsobem projevila navenek, nelze považovat za důvod k udělení mezinárodní ochrany, a to obzvláště za situace, kdy jí státní orgány protirežimní postoje nepřipisují, a doteď se o žalobkyni vůbec nezajímaly. Pokud žalobkyně neprojevovala svůj nesouhlas s výsledkem voleb doposud, tedy během svého pobytu v České republice, kde jí nic nehrozí, považuje soud za nepravděpodobné, že by jej měla projevovat v případě návratu do Venezuely, kde by se mohla obávat postihu.
43. Ze zprávy LANDINFO přitom vyplývá, že organizace Foro Penal uvedla, že hromadné zatýkání, ke kterému docházelo bezprostředně po volbách, ustalo a nyní je zatýkání selektivnější a zaměřuje se především na politické představitele. Žalobkyně přitom neuvedla žádnou skutečnost, na jejímž základě by soud mohl dospět k závěru, že by měla být cílem tohoto selektivnějšího zatýkání. Podle zprávy mělo ve Venezuele v souvislosti s demonstracemi proti vyhlášení výsledků voleb dojít k zatýkání nikoli pouze účastníků demonstrace, ale také osob, které se pouze nacházely v blízkosti demonstrací, ale které se jí neúčastnily ani se jí nehodlaly účastnit. Soud však neshledal, že by tato praxe venezuelských státních orgánů představovala důvod pro udělení mezinárodní ochrany všem občanům Venezuely, neboť přestože se jedná o svévolné zatýkání, k němuž došlo zřejmě z důvodu, že státní orgány těmto osobám přičítaly určité politické názory, nelze považovat za přiměřeně pravděpodobné, že by žalobkyně byla tomuto jednání po návratu do Venezuely vystavena. Je totiž nepravděpodobné, že by se žalobkyně ocitla v blízkosti probíhající demonstrace a že by právě ji policie zatkla. Zprávy navíc uvádějí, že momentálně již demonstrace ustaly. Přestože je situace zcela nepředvídatelná, má soud za to, že zprávy o zemi původu nenاسvědčují tomu, že by žalobkyni v případě návratu hrozila přiměřená pravděpodobnost pronásledování nebo skutečné nebezpečí vážné újmy.
44. Soud nemůže přisvědčit ani námitce ohledně špatné bezpečnostní situace v zemi původu. Žalobkyně uvedla, že byla několikrát okradena během cest na nákupy již v době, kdy v zemi

nebyla vlna protestů proti nové vládě, proto by nyní její šance na pomoc byla ještě menší. Žalobkyně nepovažuje za možné obrátit se na policii, protože často porušuje lidská práva.

45. Žalobkyně v pohovoru ke své žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvedla, že kdyby podala trestní oznámení, nikdo se jím zabývat nebude. Policie nezasahuje ani v situacích, kdy je přítomna např. spáchání krádeže. Žalobkyně dále uvedla, že osobně se nesetkala s tím, že by jí policie odmítla pomoci. Protože měla za to, že je to zbytečné, o pomoc policie v zemi původu ani nepožádala.
46. Žalovaný k tomu v napadeném rozhodnutí uvedl, že ze shromážděných informací je mu známo, že ve Venezuele obecně panuje zvýšená úroveň kriminality, která je zapříčiněná především zhoršenou ekonomickou situací. Z těchto informací však také vyplývá, že bezpečnostní složky navzdory tomu plní své běžné úkoly včetně ochrany veřejného pořádku.
47. Soud podotýká, že z tvrzení žalobkyně neplyne, že by majetková kriminalita byla zacílena přímo na ni pro některý z azylově relevantních důvodů. Žalobkyně se s nejvyšší pravděpodobností bohužel stala náhodnou obětí zločinců, kteří byli zřejmě motivováni špatnou sociální situací. Tyto incidenty, kdy byla žalobkyně na ulici okradena, měly jednorázový charakter a neměly žádnou další dohru. Z hlediska posouzení azylového příběhu je podstatné, že se žalobkyně nepokusila vyhledat ochranu státních orgánů nebo bezpečnostních složek v zemi původu. Nebezpečí hrozící od soukromé osoby může být relevantním důvodem ve smyslu zákona o azylu, avšak je nutné, aby k němu přistoupila ještě nečinnost policie, resp. státních orgánů (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 12. 2005, č. j. 6 Azs 479/2004-41, či ze dne 15. 2. 2017, č. j. 1 Azs 312/2016-31), ať už z důvodu neochoty nebo neschopnosti danou situaci řešit.
48. Žalobkyně byla povinna primárně žádat o ochranu v zemi původu. Teprve v případě, že by jí ochrana v zemi původu nebyla poskytnuta, připadalo by v úvahu udělení mezinárodní ochrany. Možnost požádat o pomoc v zemi původu přitom žalobkyně objektivně měla. Až podle výsledku jednání policie v zemi původu, měla žalobkyně svou situaci řešit dále. V posuzované věci přitom nelze učinit jednoznačný závěr, že by žalobkyni taková ochrana nebyla poskytnuta, případně že by jí sice poskytnuta byla, ale neúčinně. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 3. 2004, č. j. 5 Azs 7/2004-37: *„Pouhá nedůvěra občana ve státní instituce, zdůvodňovaná tvrzením, že nejsou schopny jej ochránit proti kriminálním živlům, nelze podřadit důvodům pro udělení azylu dle § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb.“* Pouhá nedůvěra žalobkyně v pomoc státních orgánů v zemi původu neodůvodňuje udělení mezinárodní ochrany v ČR. Žalovaný se systémem vnitřní ochrany zabýval, přičemž ze zpráv o zemi původu je zřejmé, že policii v zemi původu žalobkyně nelze jako celek označit za zkorumpovanou a nejevící zájem o plnění svých úkolů, naopak z nich vyplývá, že bezpečnostní složky své běžné úkoly plní. Podle informací o Venezuele se nelze domnívat, že by v případě žalobkyně státní orgány odepřely poskytnutí ochrany, a že by tak obavy žalobkyně z hrozby přepadení či krádeží v zemi původu představovaly důvod pro udělení mezinárodní ochrany. V případě žalobkyně nelze prokázat, že by stát nebyl schopen nebo ochoten odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmu ze strany soukromých osob, kdy dle soudu nic takového není zřejmé ani ze zpráv o situaci v zemi původu.
49. Žalobkyně v žalobě odkazovala na zákon Národního shromáždění Bolívarovské republiky Venezuela o statutu policejní služby g. o. (5940e) 07/12/2009. Uvedený zákon vymezuje

organizační strukturu policie, okruh policejních činností a pravomoci příslušníků policejního sboru. Z textu právního předpisu plyne, že venezuelská policie má plnit úkoly k ochraně života a majetku venezuelských občanů, předcházet trestné činnosti a chránit práva osob na území Venezuely. Tvrzené porušování lidských práv ze strany policie a odepření pomoci žalobkyni samotný text právního předpisu neprokazuje a závěr správního orgánu o fungování policie v zemi původu žalobkyně tak tento dokument žádným způsobem nevyvrací.

50. Článek s názvem „*Hospodářská krize způsobuje odchod policistů z Venezuely*“ ze dne 3. 9. 2023 na webu elpais.com (EL PAÍS), na který žalobkyně odkázala v žalobě je zpřístupněn pouze pro předplatitele, proto k němu soud neměl přístup. Z volně přístupného náhledu na úvodní část odkazovaného článku vyplývá, že venezuelská policie čelí masivnímu odchodu příslušníků kvůli zhoršující se hospodářské krizi, která se po nejistém oživení v roce 2022 opět prohloubila. Policisté hromadně podávají výpovědi, žádají o propuštění nebo dezertují. Mnozí z nich se rozhodli opustit zemi a vydat se na nebezpečnou migrační cestu přes Dariénský prales, stejně jako statisíce dalších migrantů. Mezi nimi je i šéf policie v Caracasu Omar Rincón, který se také rozhodl odejít. Tento článek částečně podporuje tvrzení žalobkyně, že venezuelská policie trpí nedostatkem personálu, který opouští zemi. To však samo o sobě neznamená, že policie ve Venezuele nefunguje nebo že by žalobkyni neposkytla pomoc. Soud opakuje, že žalobkyně se s žádostí o pomoc na policii v zemi původu neobrátila, ačkoliv k tomu měla příležitost. Ze zpráv, které jsou součástí správního spisu nelze dospět k závěru, že by jí taková pomoc byla odepřena.
51. Dále žalobkyně upozorňuje, že se obává, že by po návratu mohla být uvězněna, mohla by mít problémy s tamní vládou, či by mohlo být ublíženo jejím rodičům, a odmítá argumentaci žalovaného. Soud však upozorňuje, že žalobkyně vyjádřila své obavy obecně a založila je pouze na skutečnosti, že odcestovala z Venezuely. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 12. 2005, č. j. 4 Azs 151/2005-86, v rámci azylového řízení existují „*dvě základní povinnosti – břemeno tvrzení a břemeno důkazní. Zatímco důkazní břemeno může v některých případech nést i správní orgán, povinnost tvrzení leží vždy na žadateli o azyl. Představa, že by správní orgán sám zjišťoval pronásledování či potenciální ohrožení žadatele o azyl v zemi jeho původu, je zcela nereálná. Jedině žadatel sám nejlépe ví, z jakých důvodů svou zemi původu opustil, zda byl pronásledován a z jakých důvodů. V průběhu řízení o udělení azylu musí žadatel uvést veškeré relevantní důvody, na základě kterých poté správní orgán jeho žádost posoudí. Pokud žadatel neunese břemeno tvrzení, správní orgán de facto nemá o čem rozhodovat.*“ Žalobkyně vyjádřila obavy z postihu kvůli vycestování ze země, a proto si žalovaný opatřil příslušnou Informaci norského Centra informací o zemích původu (LANDINFO), podle které se dlouhodobý pobyt v cizině, jde-li o žadatele o azyl, nejví jako okolnost, kterou se venezuelské úřady zabývají. Ze skutečnosti, že úřady mají zájem přemlouvat Venezuelany k návratu, aby navodily zdání, že se poměry v zemi normalizují, vyplývá, že návraty nebudí negativní odezvu. Soud konstatuje, že žalobkyně neuvedla žádnou okolnost, kvůli které by se odlišovala od ostatních Venezuelanů, kteří požádali v zahraničí o mezinárodní ochranu. Žalovaný se zaměřil na důvod obav žalobkyně, zajistil si relevantní a aktuální podklad a dospěl ke správnému a přezkoumatelnému závěru, že její obavy jsou nepodložené, se kterým se soud ztotožňuje. Podklad, ze kterého žalovaný vycházel, zároveň nepochází z roku 2018, jak se žalobkyně mylně domnívá, nýbrž z roku 2023.
52. Dále žalobkyně uvádí, že se žalovaný nesprávně vypořádal s výhrůžkami adresovanými jejímu otci. Soud konstatuje, že žalobkyně sdělila dne 8. 8. 2024 v rámci seznámení se

s podklady rozhodnutí, že její otec, který stále žije ve Venezuele, obdržel od tamní vlády telefonické výhrůžky, protože není zastáncem politické strany, která podporuje vládu. Úřad nyní ví, kde otec bydlí, a proto by se mu mohlo něco stát. Soud však upozorňuje, že žalovaný dospěl ke správnému závěru, že venezuelské úřady jsou si již řadu let vědomy, kde žalobkynin otec žije, protože má vlastenecký průkaz a dostává sociální dávky. Žalobkyně zároveň neuvedla ani základní podrobnosti, tedy zda se její otec jakkoli politicky angažuje a jak mu mělo být vyhrožováno. Její tvrzení je tedy velmi obecné a také část o tom, že pro úřady je místo otcova bydliště novou informací, je jednoznačně nepravdivá. Žalobkyně zároveň toto tvrzení o otci v žalobě nijak nerozvádí, pouze velmi stručně bez jakýchkoli detailů opakuje, že je jejímu otci vyhrožováno venezuelskou vládou, protože nepodporuje nového prezidenta. O otcových problémech se poprvé zmínila dne 8. 8. 2024, žaloba proti rozhodnutí je datována ke dni 30. 12. 2024 a byla doručena Městskému soudu v Praze dne 6. 1. 2025. Její popis neobsahuje žádné podrobnosti. Lze očekávat, že většina lidí nesouhlasí s výsledky zmanipulovaných prezidentských voleb, to však neznamená, že budou venezuelské úřady pronásledovat osoby, které se žádným způsobem politicky neangažují. Pokud by žalobkynin otec byl pro venezuelskou vládu zajímavou osobou, nepochybně by během necelých pěti měsíců uplynulých mezi zmíněnými úkony došlo k vývoji, který by žalobkyně mohla zmínit v žalobě. Soud se proto nedomnívá, že jsou tyto velmi obecně popsané výhrůžky, pokud k nim skutečně došlo, způsobilé vyvolat v žalobkyni obavy o její bezpečnost.

53. Žalobkyně v žalobě uvádí, že ve Venezuele pokračuje humanitární krize spočívající především v nedostatku jídla a léků, nedostatečné zdravotní péči a výpadcích dodávek vody a energií. Žalobkyně se aktuálně s ničím neléčí, stav zdravotní péče je však závažným systematickým nedostatkem, který může představovat problém do budoucna.
54. Žalovaný si před vydáním prvního rozhodnutí ve věci opatřil Zprávu Vysokého komisaře OSN pro lidská práva, Venezuela, Lidská práva v Bolívarovské republice Venezuele ze dne 5. 7. 2019, v jejíž části II. Ekonomická a sociální práva, bodu A. Právo na potraviny se uvádělo následující: *„Zpovídané osoby jednotně hovořily o nedostatečné dostupnosti potravin z důvodu omezeného množství potravin a také z důvodu příliš vysokých cen potravin. Panuje zde deficit v dostupnosti dostatku kvalitních potravin, přičemž zpovídané osoby uváděly, že jedí jednou nebo nejvýše dvakrát denně a konzumují jen málo proteinů a vitaminů. Nedostatečná dostupnost potravin má obzvláště nepříznivý dopad na ženy, které jsou hlavními pečovatelkami a/nebo hlavami rodin a které věnují v průměru 10 hodin denně stání ve frontách na potraviny. Místní zdroje uvádějí, že některé ženy jsou nuceny směňovat sex za potraviny.“* Městský soud v Praze na tuto část zejména upozorňoval v bodu 26 svého zrušujícího rozsudku ze dne 19. 10. 2021, č. j. 13 Az 29/2020-45.
55. Následně žalovaný zařadil do správního spisu aktuálnější zprávu od stejného zdroje a totožného tematického zaměření, a to Zprávu Vysokého komisaře OSN pro lidská práva, Venezuela, Stav lidských práv v Bolívarovské republice Venezuele ze dne 17. 11. 2023. Tento dokument v části II. Ekonomická, sociální, kulturní a ekologická práva a práva původních obyvatel v úvodních odstavcích obsahuje následující pasáže: *„Během sledovaného období byly zaznamenány pozitivní známky ekonomického oživení, včetně nárůstu hrubého domácího produktu v roce 2022 o 17,73 procent. Přestože takovýto nárůst přináší naději na lepší ekonomické vyhlídky, přetrvávající problémy a jiné faktory nadále negativně ovlivňovaly základní veřejné služby, dopravu, vzdělávání a zdravotní péči. [...] OHCHR vítá pokračující snahy a programy venezuelské vlády pro zlepšení životních podmínek Venezuelanů, například místní výbory pro*

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

zásobování potravinami a produkci potravin, které podporovaly dostupnost základních potravin pro více než 6 milionů lidí. Pro Venezuelany je však nadále obtížné získat potraviny potřebné pro vyváženou stravu. Průměrná dotace poskytovaná těmito výbory údajně činí 33 bolívarů, což představuje přibližně 30 procent minimální mzdy.“

56. Po porovnání obou zpráv od Vysokého komisaře OSN pro lidská práva ze dne 5. 7. 2019 a 17. 11. 2023 zaměřených na stav lidských práv ve Venezuele soud konstatuje, že se situace ohledně dostupnosti potravin značně zlepšila. Starší ze zpráv v části II. Ekonomická a sociální práva po třech úvodních odstavcích obsahuje bod A. Právo na potraviny, který popisuje nedostatečné množství potravin, vysoké ceny, zpovídané osoby v té době jedly jednou či dvakrát denně, ženy musely stát 10 hodin denně stáním ve frontě na potraviny a některé byly nuceny směňovat potraviny za sex. Tento bod A. se již v novější zprávě neobjevuje. Novější zpráva v části II. Ekonomická, sociální, kulturní a ekologická práva a práva původních obyvatel popisuje v úvodních odstavcích zlepšení situace a podporu zásobování základními potravinami. Venezuelané sice mají potíže získat potraviny potřebné pro vyváženou stravu, ale o nedostatku jídla se již zpráva nezmiňuje. Prvním bodem této části novější zprávy je A. Právo na zdraví, zatímco ve starší zprávě byly prvními body A. Právo na potraviny, B. Právo na zdraví. Dostupnost potravin již nebylo natolik důležitým tématem, aby mu novější ze zpráv věnovala samostatný bod, pouze v úvodních odstavcích části II. popsala zlepšení situace. Soud proto uzavírá, že v dostupnosti k potravinám došlo k pozitivním změnám, a proto je tato žalobní námitka nedůvodná.
57. Ohledně situace ve zdravotnictví při srovnání již zmíněných Zpráv Vysokého komisaře OSN pro lidská práva vyplývá, že i v této oblasti došlo ke zlepšení. Starší ze zpráv z roku 2019 uvádí, že situace z hlediska práva na zdraví je zoufalá, zdravotnická infrastruktura léta chátrala a poznamenal ji odchod lékařů a sester, byl závažný nedostatek základního lékařského vybavení, zdravotnických materiálů a léků, rodiny pacientů musely zajišťovat všechny základní potřeby včetně vody, rukavic a injekčních stříkaček. Ve čtyřech velkých městech, včetně Caracasu, byl nedostatek 60 až 100 procent základních léků. Problémem bylo i šíření spalniček, přičemž v průběhu června 2019 se nevyskytl žádný nový případ. Od listopadu 2018 do února 2019 zemřelo 1557 lidí z důvodu nedostatku zdravotnických materiálů v nemocnicích. Následkem výpadků elektrického proudu, k nimž docházelo v březnu 2019, zemřelo 40 pacientů. Tento dokument popisoval i závažné nedostatky v oblasti sexuálního a reprodukčního zdraví. Novější Zpráva z roku 2023 uvádí, že venezuelská vláda realizovala svá opatření a programy usnadňující přístup ke zdravotní péči lidem žijícím v chudobných čtvrtích. Zdravotní střediska se potýkají s nedostatečným financováním a nedostatkem personálu, což má za následek například pravidelné výpadky v dodávkách elektřiny a nedostatek vody. Nemocnice v celé zemi jsou schopny uhradit náklady na naléhavě potřebné zdravotnické materiály z pouhých 35-40 procent a náklady na naléhavě potřebné léky z pouhých 60 procent. Cenu těchto položek většinou hradí pacienti a jejich rodiny. V oblasti sexuálního a reprodukčního zdraví se situace nezměnila.
58. Na humanitární azyl podle § 14 zákona o azylu neexistuje právní nárok (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 9. 2015, č. j. 2 Azs 194/2015-28, ze dne 15. 10. 2003, č. j. 3 Azs 12/2003-38, ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003-48, či ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004-55). Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004-55, „Smysl institutu humanitárního azylu lze spatřovat v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo

přesto patrně „nehumánní“ azyl neposkytnout. (...) Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na varianty, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu – sem lze příkladmo zařadit například udělování humanitárního azylu osobám zvláště těžce postiženým či zvláště těžce nemocným; nebo osobám přicházejícím z oblastí postižených významnou humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory – ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly. “ Nižší úroveň zdravotnických služeb v zemi původu však nemůže sama o sobě představovat důvod k udělení mezinárodní ochrany (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 10. 2005, č. j. 3 Azs 226/2005-68, ze dne 26. 7. 2007, č. j. 2 Azs 30/2007-69, ze dne 25. 2. 2022, č. j. 8 Azs 155/2020-76, nebo ze dne 4. 1. 2024, č. j. 9 Azs 219/2023-37). Ohledně nepříznivého zdravotního stavu žadatelů o mezinárodní ochranu Nejvyšší správní soud vychází z judikatury ESLP, kdy „podle rozsudku ve věci Paposhvili jde i o případy vážně nemocných osob, u nichž se lze ze závažných důvodů domnívat, že v přijímající zemi by nedostatek vhodné péče či přístupu k ní představoval skutečné riziko, že se zdravotní stav nemocné osoby vážně, rychle a nevratně zhorší, a to by vedlo k intenzivnímu utrpení této osoby nebo k výraznému snížení předpokládané délky jejího života (bod 183 rozsudku). [...] Z judikatury ESLP plyne, že je na žadateli, aby předložil důkazy pro to, že by mu v zemi původu hrozila vážná újma, neboť by se mu tam nedostalo vhodné zdravotní péče odpovídající jeho vážnému zdravotnímu stavu (srov. bod 186 rozsudku Paposhvili)“ (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu z 2. 7. 2020, č. j. 10 Azs 437/2019-83). Žalobkyně však kromě občasných migrén nemá žádné zdravotní problémy. Nevyžaduje žádnou odbornou lékařskou péči, léky či specializovaná vyšetření, proto je vyloučeno, aby se její zdravotní stav vážně, rychle a nenávratně zhoršil. Migrény ji bezprostředně neohrožují na životě. Zdravotní systém ve Venezuele má řadu nedostatků, vzhledem k žalobkyninu dobrému zdravotnímu stavu však není azylově relevantní. Soud proto uzavírá, že námitka týkající se humanitární situace ve Venezuele není důvodná.

59. Žalobkyně se také domnívá, že v napadeném rozhodnutí chybí jasné a srozumitelné odůvodnění, proč nebyl udělen humanitární azyl. Soud si je vědom, že žalovaný úvodní pasáže o tom, že se zabýval rodinnou, sociální a ekonomickou situací a přihlédl k věku a zdravotnímu stavu, používá pravidelně, to však nic nemění na skutečnosti, že je posouzení humanitárního azylu individualizované pro případ žalobkyně. První rozhodnutí ve věci bylo zrušeno kvůli nedostatkům při posuzování humanitárního azylu a nyní je zřejmé, že se žalovaný na tuto otázku zvláště zaměřil. Zopakoval, jaké jsou žalobkyniny rodinné vazby a že je její zdravotní stav dobrý, a zdůraznil, že z aktuálních informací o situaci ve Venezuele jednoznačně vyplývá, že v zemi dochází k ekonomickému růstu a ke zlepšení situace, a citoval příslušné pasáže ze Zprávy Vysokého komisaře OSN pro lidská práva, Informace Mixed Migration Centre a Informace norského Centra informací o zemích původu (LANDINFO). Žalovaný si je vědom trvající nepříznivé ekonomické situace ve Venezuele, nicméně s ohledem na ekonomický růst a žalobkynina tvrzení neshledal důvod pro udělení humanitárního azylu. Obavy žalobkyně, že bude jejím rodičům odebrána sociální podpora, jsou nepodložené, protože nic nenásvědčuje tomu, že venezuelská vláda činí kroky odrazující od návratu jejich občanů do vlasti, jak vyplývá, z Informace norského Centra informací o zemích původu (LANDINFO). Soud považuje učiněný závěr za odpovídající zjištěným skutečnostem. Odůvodnění napadeného rozhodnutí v otázce neudělení humanitárního azylu nepovažuje soud za nepřezkoumatelné. S žalobkyní sice lze obecně souhlasit, že humanitární krize v zemi původu by v určitých případech mohla být považována za takový důvod. I ve vztahu k humanitárnímu azylu však platí, že při posuzování, zda se o případ hodný zvláštního zřetele jedná, žalovaný vychází zejména z tvrzení samotného žadatele. V

nyňí posuzovaném případě žalobkyně uváděla jako důvody pro udělení mezinárodní ochrany obecně neutěšenou situaci ve Venezuele, na níž je navázán nedostatek potravin a léků. Uvedené důvody však nelze v případě žalobkyně považovat za důvody hodné zvláštního zřetele. Lze souhlasit s žalovaným, že z výpovědi žalobkyně nevyplývá, že by se její situace nějak zvlášť lišila od ostatního obyvatelstva. Žalobkyně netvrdila, že by jakýmkoliv způsobem trpěla nedostatkem léků. Ze zpráv o zemi původu navíc plyne, že problém s léky se týká především venkovských a domorodých oblastí a ohrožuje péči o chronicky nemocné či osoby žijící s HIV, což není případ žalobkyně. Žalovaný při odůvodňování neudělení humanitárního azylu nezůstal u obecných tvrzení, ale dostatečně konkrétně identifikoval jednotlivé problémy humanitárního charakteru, kterým by žalobkyně po návratu do země původu mohla čelit, a vyjádřil se k nim. Žalovaný přitom shledal, že žalobkyně v zemi původu pracovala, studovala, její rodiče byli příjemci sociální podpory od státu a celé rodině finančně pomáhal žalobkynin bratr žijící a pracující v ČR. Ze zpráv o zemi původu plyne, že hospodářská situace ve Venezuele již není tak špatná jako v letech 2017-2018. Podle zprávy Venezuela, Zpráva Vysokého komisaře OSN pro lidská práva, ze dne 2. 10. 2024, jsou ohroženy zejména osoby v důchodu, které nedokážou pokrýt své základní potřeby jako jsou například potraviny, léky či lékařská ošetření. Žalobkyně je v produktivním věku, je zdravá a schopná práce. Aniž by soud jakkoliv zlehčoval žalobkyninu tíživou situaci, dospěl shodně s žalovaným k závěru, že humanitární krize v zemi původu se žalobkyně nedotkla takovým způsobem, který by bylo možno označit za hodný zvláštního zřetele. Soud neshledal, že by bylo „nehumánní“ žalobkyni azyl neposkytnout (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004-55).

60. Soud podotýká, že azylové řízení je specifickým důvodem pro povolení pobytu na území ČR a nelze ho zaměňovat s jinými legálními formami pobytu cizinců na území republiky, tak jak jsou upraveny zákonem o pobytu cizinců na území ČR. Po zhodnocení případu lze ve shodě s žalovaným dospět k závěru, že azylový příběh žalobkyně vykazuje známky účelového jednání ve snaze zajistit si pobytové oprávnění na území ČR. Jedním z důvodů žalobkynina příjezdu do ČR bylo, aby podobně jako její bratr byla schopna pomoci svým rodičům. V této souvislosti lze odkázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 2. 2005, č. j. 7 Azs 187/2004-94, podle něž: *„Azylové řízení je prostředkem poskytnutí ochrany těm příslušníkům cizích států, kteří jsou na území státu původu vystaveni pronásledování ve smyslu tohoto zákona nebo kteří mají odůvodněný strach z takového pronásledování. Jak je patrné, zákonodárce nekonstruoval toto řízení jako prostředek k legalizaci pobytu na území České republiky či jako možnost získat zde pracovní povolení. Jestliže tedy stěžovatel žádá o legalizaci pobytu v České republice, bude se muset podrobit režimu jiného zákona, a to bez ohledu na „složitost mechanismů“, které tento upravuje.“* Taktéž z nedávného usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 10. 2025, č. j. 9 Azs 113/2025-38, plyne, že mezinárodní ochrana, ani humanitární azyl neslouží k tomu, aby jejím prostřednictvím získal cizinec pobytové oprávnění na území České republiky. Pobyt na území z těchto důvodů má cizinec řešit v režimu zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (srov. rozsudek NSS ze dne 17. 2. 2021, č. j. 7 Azs 347/2020-23).
61. Žalobkyně se také domnívá, že má nárok na udělení azylu podle § 12 zákona o azylu a že žalovaný také porušil § 3, § 50 odst. 3 a 4, § 52 a § 68 odst. 3 s.ř. a § 14 a § 14a zákona o azylu. Soud k této námitce konstatuje, že již ve svém zrušujícím rozsudku dne 19. 10. 2021, č. j. 13 Az 29/2020-45, který potvrdil Nejvyšší správní soud, neshledal naplnění důvodů

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

podle § 12 zákona o azylu a žalobkyně neuvedla žádné nové okolnosti, které by byly způsobilé tento závěr změnit. Soud vyšel v této otázce z napadeného rozhodnutí, ve kterém se žalovaný vyjádřil ke všem skutečnostem, které žalobkyně při svém pohovoru uvedla a srozumitelným a přezkoumatelným způsobem odůvodnil, proč má za to, že žalobkyni azylově relevantní pronásledování nehrozí. Soud se s tímto odůvodněním ztotožnil. V žalobě namítané porušení vyjmenovaných ustanovení správního řádu a zákona o azylu soud neshledal. V této souvislosti soud považuje za vhodné upozornit na judikaturu Nejvyššího správního soudu, ze které plyne, že pouhý výčet ustanovení správního řádu, popř. zákona o azylu, které měl žalovaný porušit, a obecné tvrzení, že žalovaný nedostál zásadám správního řízení, nelze považovat za žalobní bod ve smyslu § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 5. 2016, č. j. 4 Azs 47/2016-41).

VI.

Závěr a náklady řízení

62. Ze všech shora uvedených důvodů dospěl soud k závěru, že napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem a žalobu podle ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.
63. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., když žalobkyně ve věci úspěch neměla a žalovanému žádné prokazatelné náklady řízení nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 30. října 2025

JUDr. Dana Černá v. r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje X.